

השבוע העולם הזה

2596

9	8	7	6	5		4	3	2	1
	14		13	12		11			10
		19	18	17	16		15		
	23	22				21		20	
			26			25			24
				30			29	28	
					32		31		
37		36	35					34	33
				41	40	39			38
			47		46	45	44	43	
				50			49	48	
					52		51		
	60	59	58	57	56		55	54	53
				64	63	62		61	
			69	68	67		66		65
				73	72		71	70	
					75		74		
			79	78				77	76
		87	86		85	84	83		82
			91			90	89		88
				96			95	94	93
		97							92
			103				101	100	99
					105				104

מאורז:
 (1) סחור (סחור; 5) הגיגה פומבית גדולה; (10) בסיס; (11) נצח; (13) פת; (14) מחרשי השנה; (15) כלי לעבודת האדמה; (16) צעד; (18) בטוי עממי לציון דבר משוכח; (20) גבכא; (21) קטבי (של ה-קטב); (22) מוקש; (24) ריק גינה; (24) גבוה; (24) נעים לחיד; (28) חדר; (30) שמה; (31) מירת התבואה; (32) חנווני; (34) בני זוג סופרים; (34) חבוי קבוץ (ש.מ.); (35) האצבע הגדולה ברגל; (38) שדה; (41) מילת מלוא; (42) סולם התווים במוסיקה; (43) אמנה; (45) מידה קצובה (שמות א' י"א); (47) ענף; (48) נזיר טיבטי; (50) כלל ברוח השמים; (51) שר; (52) רוח משחית; (54) ראש הזרוע; (57) פרי האלון; (61) מרף; (62) נשאלה; (64) מילת הסכמה; (65) אנטילופה; (66) בני יעקב; (67) זו; (69) הקרום שעל הקרביים; (70) יכולת טובה; (72) משען; (74) אגמון של רייגים; (75) שקט, מנוחה; (77) מתועב, מחולל; (78) רלות; (81) מוט לנשיאה על הכתפיים; (83) ראש חדש (ר"ת); (85) אפס, אין; (86) מגיח מרחם אמו; (88) של (ארמית); (89) מבצר, מגדל; (91) חדרון; (93) שקט; (95) אחד מגבורי "הדבוק"; (96) גוש של גרגרי פירות מרוסקים; (98) ילדים קטנים; (100) קריאת צער; (102) מילה הבאה לרבות; (103) מפלגה חזרת לממשלה; (104) ריקוד פולני עממי; (105) מלאך רע, סמאל.

מאורז:
 (1) סיוע; (2) בית; (3) פתח, רווח; (4) זכרון; (6) סוגי הקמה; (7) בגד עליון של אורחים רומיים; (8) הגיע; (9) יגיעה, תלאה; (12) השרירים הפנימיים של הירך, ע"י הכליות; (15) ספר בכתובים; (16) כ"ס לפקוד ומטה בצה"ל (ר"ת); (17) עיר בדרום הארץ; (19) שכונה כסביבת ת"א (אגודת פועלים עבריים לאומיים); (20) סוף; (21) איש חסר תרבות — ספור של י.ר. ברקוביץ; (23) לא מבושל ולא אפו; (24) קול גברי עמוק; (26) תרעומת; (27) לחות בצמה; (29) חבל נתון בלחי בהמה לקשרה; (30) קש; (33) מין נחש ארסי; (34) סוג דג; (36) התיש

ההולך בראש העדר; (37) ארכה; (40) ספר תורה (ר"ת); (41) מתוך; (44) נאיבי; (46) ישר, אמיתי; (47) שער (ארמית, ח); (49) הנח: עובב; (50) רקה; (53) יונק ממש' העכ"ברים; (54) קשור ונמשך אחרי; (55) כלי הקשה; (56) אויב; (58) תו מוסיקלי; (59) פקעת חוטים; (60) טבור; (62) בוסתן; (63) רצועה; (66) נמוסים או מלאה, אומנות; (68) נכבד; (71) אבו קשה בעלת גוונים שונים; (73) טיט מעורב

אביגיל ינאי

מתים ותורמים

(המשך מעמוד 15)

אחרי כמה שיעורים עיוניים נכנסנו כפעם הראשונה לחדריהסקציה. הי-מריכים ניקשו שלא נצחק, לא נשיר, לא נביא כללינגינה. אסור לאכול ואסור לשוחח שיחות סתמיות, מפני כבוד המת.

"כולנו מאוד התרגשנו. אבל אף-א-חד לא התעלף או הקיא. הרקות הי-ראשונות בחדר היו עבורי הקשות כי יותר. האולם ענק, מלא בגופות מי כוסות בסרין לבן. זה מראה מוזעזע. "כל חמישה סטודנטים נקבצים סביב גופה ומתחילים ללמוד אנטומיה. בשיעור הראשון מנתחים את בית-החזה. מסירים את הסרין רק מבית-ה-חזה. או נדהמתי בפעם השניה. עורה של הגופה, שהיתה משומרת במשך תקופת-מה בפורמלין, נראה צפוד, קשה צמק, כאילו היה עשוי מפלסטיק.

"מתחילים לנתח. בגלל תהליך השימור, נקרש הרם בחורידים ובזמן הניתוח לא נוזל דם מהגופה. אחרי כמה דקות חולף המתח ושוקעים בעבודה. בשיעור השני מנתחים את הבטן, אחר כך את האגן, את הגפיים ולבסוף את הראש.

"רק כשמגיעים לניתוח-הראש, מסירים את הסרין מהפנים. וזה רגע קשה. עם עד עשוי הצלחתי לשכנע את עצמי שאני עושה משהו טכני. אפילו יש, פיתאום מתגלה הצד הי-איש.

"קורה שצוחקים בזמן השיעורים. מעניקים לגופה שם. משוחחים איתה. מנסים לנחש מי היה האדם, מה עשה בחייו. אבל ככלל אנחנו מתייחסים לנושא ברצינות. בעיקר בגלל המיבחן, שהוא קשה ומפחיד.

"בזמן המיבחן, בכל גופה נעוצים שלושה דיגלונים, ואנחנו צריכים לעבור מגופה לגופה ולזהות את האיבר שבו נעוץ הרגלון. בדרך-כלל זה וריד קטן, עצב או שריר נידח. "למרות איי-הנעימות הכרוכה בני-תוח גופות, אי-אפשר ללמוד רפואה בלי זה. אומנם יש נוכות אנטומיות, אבל עד שלא פותחים גופה לא מבינים את גוף האדם, איך הוא פועל, איך הוא נראה באמת.

בירושלים מוחזרת הגופה למישפחה שנה אחרי יום הפטירה. בתל-אביב ב-תוך שלוש שנים.

"פיתאום התברר לנו שבעצם אבא לא פתר את בעיית הקבורה, אומרת הר"ר זובינסקי-רובין. אחרי שנה הנושא התעורר מחדש. החלטנו לקבור אותו ליד הוריו בטקס דתי מינימאלי, רק מה שצריך. בלי שום גיגונים מי יותרים.

"האבל בעיקבות הקבורה המאוחרת הופך סבוך יותר. שנה אחרי המוות, כשכבר מצליחים להירגע קצת. פיתאום נערכת הלוויה המחריפה את תחושת-האבל, והמאריכה את תקופת-השיקום.

בירושלים נקברות גופותיהם של התורמים בתוך ארון. בחלקה מיוחדת בהר-המנוחות. ניתן, על-פי בקשת המישפחה, לקבור גם בבית-קברות אחר, אלא שבגלל גודלם של קיבורי הארון, שהם גדולים יותר מקברים רגילים, אי-אפשר לקבור את התורמים בסנהדריה או בהר-הזיתים.

גופות שנתרמו לצמיתות נקברות גם כן, אחרי מיספר שנים, לפי דיני העדה הרתית שעמיה נמנה התורם, בלי להוריע דבר למישפחה. לעתים נותרים מגופה כזו רק כמה חלקים, הנקברים כאילו היו הגופה בשלמותה.

"אני לא בטוחה שגם אני אתרם את גופתי למדע, אומרת מרים טורניק, שאמה, תורמת, נפטרה לפני חודשים ספורים.

"הבנתי את אמא. היא לא אהבה את המימסד הרתי. היה לה קשה לקבל את זה שהרכבים יקברו אותה. אולם הי-מחשבה שבמקום להיות קבורה היא מטובבת במקברים של בית-הספר לר-פואה, קשה לא-יפחות.

"הפיתרון האיריאלי לאנשים כמוני הוא מציאת נוסחה כלשהי של קבורה חילונית, כדי שגם אנחנו נוכל למות בשקט."

קלצ'ניקוב במושב

(המשך מעמוד 17)

אומרים לי שאני צודק, אבל הם מפ-חרים מהאסיפה. אשתי ממושב אלי-שיב, והבת שלי, בכיתה ו', אמרה שהיא רוצה לעבור בקיץ לגור באלישיב. היא מרגישה את העיונות במושב.

"רוב הכפר לא מדבר איתי, מישיה לקחה אותי טרמפ לעפולה ואמרה לי שיעשו לה צרות בגלל זה. אני חושש שהם מסוגלים לדרוס אותי.

"שלוש וחצי שנים אני חי כך, ללא פרנסה. הרט לי את המישפחה. אשתי במצב של יאוש וקטסטרופה. היא לא יודעת מה לעשות. היא חוששת מפני העיתונות, אבל היא אולי יכולה לסכול יותר. היא נמעכת תחת עומת העיונות.

"יש לנו בית יפה, עבדנו 25 שנה לשם כך. יש לי בן בגיל 25, ביפאן, והוא חושש לחזור בגלל כל הצרות האלה. מישיה מהשכנים אמר לי יום אחד: לא מספיק לך שיש לך הבית הכי יפה בכפר. אתה גם צריך עופות!"

ואחת מתושבות המושב: "תחשבו לבר, האם זה יתכן שכפר שלם השתגע ורק סורפין נורמאלי?" היא סירבה להזדהות.

לא רופא

זיכר המושב, צביקה גזית, לא ניסה להתחמק, וגם לא ניסה להשי-מיץ. הוא אמר:

"מתנהל קצת דיין על תביעתו של סורפין ל-160 טון פטימים. בוועדה הי-מישפטית של התנועה, לפי דענתי, הי-תה לו מיכסה שווה לכל חברי המושב, כלומר בין 28 ל-30 טון לשנה. אבל היו שנים שמועצת-ההלול לא אכפה את הי-מיסות, ולכן חברים אחרים גידלו יר-תר מהמיכסה שלהם, וכך עשה גם סורי-פין.

"בית-האימון החדש שלו נבנה מי-כספי המושב, על פי החלטתנו. לסורי-פין לא היתה אף פרוטה אחת. גייסנו כספים בהלוואות ובקצבות שלנו ר-סורפין בנה את הלול. מוכן שהכל נרשם בכרטיסו והוא היה חייב להחזיר את הכסף. הוא נשאר חייב לנו 150 אלף דולר."

"בית האימון נבנה לצורך גידול הדרונים. איפשרנו לו כל כמה שיכולנו, אבל הוא הפסיק לגדל ברגע שנפסקו ההזנות להדרונים.

"מושב רס'און הציע הסדר לגמור את העניין ולהסיל את החוב של 150 אלף דולר של סורפין. אבל כעת כל העניין נמצא לפני הוועדה המישפטית שלנו, שהיא בית-מישפט עבדונה. הייתי שמח להרחיב את היריעה ולספר עוד דברים, אבל לא קיבלתי ייעוץ. ואינני יודע על מה מותר לי לדבר ועל מה לא.

"בענין זיוף השמאות, סורפין הגיש תלונות למישטרה והמישטרה תחקור, אנחנו נכונים לדברים.

"את נושא הקלצ'ניקוב אני לא מי-מנז את הנשק, אני לא מאמין שמיש-טרת-ישראל עושה דברים כגם. צריך לשאול אותם. אני לא יודע מי חשש מסורפין ומה חשש, ואני גם לא יודע מה סורפין חשב או לא חשב, ואם הוא מסוגל לכך או לא.

"את הבעיה יצר החבר סורפין והוא חייב לתת לעצמו רוח כיצר הגיע למ-צב הזה. חיות כאן 50 מישפחות, הצענו לו פיתרונות שונים וניסינו ללכת לקי-ראתו במיכר הדרך. הצענו לו תנאים ופיתרון שיענה על תפקוד המשק שלו ויוכל להחזיר את חובו ולהחזיק את קיומו. אבל הוא רחה הכל, כי חשב שזיכר תביעתו."

שאלנו את הגיזבר מה יהיה לדעתו סוף העניין, והוא אמר: "הלואי שהייתי יודע! אני מקווה שהוועדה המישפטית תחליט מהר ואנחנו נפעל לפי החלי-טותיה. רס'און מתייחסת אל סורפין כאל כל חבר אחר. עד שתהיה החלטה בעניינו בוועדה המישפטית."

האם נכון הדבר שהיו מכות באסיפה השבוע וסורפין נפצע? צביקה: "היום הלכו אנשים לחקירה במישטרת עפוי-לה בעניין זה, הם נחקרו על תלונותיו של סורפין ועל תלונות-הנגד שהוגשו, והמישטרה תחליט."

איתן עמיחי

הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עיכול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

1987

רחת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 · טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך